

ΠΑΣΟΚ

A 25.1

**ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ**

**Ο
Μ
Ι
Λ
ΙΑ**

ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ΑΘΗΝΑ 5 ΜΑΡΤΙΟΥ 1991

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΠΑΣΟΚ
ΟΜΙΛΙΑ ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ΤΡΙΤΗ 5 ΜΑΡΤΙΟΥ 1991

Α.ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Αγαπητοί συνάδελφοι, μόλις διάβασα το ψήφισμά σας και θέλω ειλικρινά και εκ βάθρων να σας ευχαριστήσω. Θα ήθελα κι εγώ να συμπληρώσω με δική μου δήλωση σε σας και στον ελληνικό λαό, σε ό,τι αφορά τη στάση μου.

Το σκάνδαλο της "δικής" μπαίνει στην τελευταία φάση του. Θέλω να τονίσω, με την ευκαιρία αυτή, τη βαθιά πίστη, την πίστη μου ότι όλοι οι Έλληνες, όποιο αξίωμα κι αν έχουν ή είχαν, είναι ίσοι ενώπιον του νόμου και υπόκεινται στη δικαιοσύνη της πατρίδας.

Η δίκη, όμως, αυτή, κατάληξη της συνωμοσίας για τη διάλυση της δημοκρατικής παράταξης, δεν έχει καμιά σχέση με το νόμο και τη δικαιοσύνη. Όταν αποδίδονται ποινικές ευθύνες σε έναν πρωθυπουργό, χωρίς οι κατηγοροί του να μπορούν να αποδείξουν έστω και ένα πραγματικό γεγονός αντίθετο στο νόμο, τότε η δίωξη δεν είναι πια του συγκεκριμένου προσώπου, του πρωθυπουργού, είναι δίωξη της παράταξης και της ελπίδας, που η παράταξη αυτή αντιπροσωπεύει για το λαό μας.

Και το σκηνικό της άθλιας σκευωρίας που στήθηκε σε τίποτε δεν αλλάζει με την εμπλοκή ενός Ειδικού Δικαστηρίου. Το καθήκον μου απέναντι στο λαό και τους αγώνες του μου επιβάλλει να μη μετάσχω σε καμία από τις διαδικασίες αυτές, για να μην έχουν ούτε επίφαση νομιμοποίησης. Κάθε Έλληνας θα κρίνει τι η τιμή επιβάλλει και τι απαγορεύει.

Η δίκη που αρχίζει θα εξελιχθεί μοιραία σε δίκη των δικτών μας. Οι αντιπαλοί μου κατάκτησαν την εξουσία, παραιτούμενοι αξιοθρήνητα από την πολιτική. Αδίστακτα διάβρωσαν και αποσύνθεσαν τη δημοκρατία.

Δεν μπορούμε να τους ακολουθήσουμε. Στη σπίλωση, στις διώξεις, στις ανιστόρητες συναλλαγές, η δημοκρατική παράταξη, το ΠΑΣΟΚ, απαντά με την πολιτική του και με το αγωνιστικό του "παρών".

Στη συνέχεια, θα ήθελα να κάνω μερικά σχόλια για τη διεθνή και εσωτερική συγκυρία, όχι μακρά σχόλια, αλλά νομίζω θα ήταν χρήσιμο να γίνει μια περιληπτική παρουσίαση και, ακολούθως, θα προχωρήσω στο θέμα της λειτουργίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

Ο πόλεμος τελείωσε στον Κόλπο. Κι ήταν, πράγματι, ένας σκληρότατος και καταστροφικός πόλεμος. Τεράστιες ανθρώπινες απώλειες. Όμως, αυτές οι απώλειες αφορούν το Ιράκ, πολύ λιγότερο το συνασπισμό των πολυεθνικών δυνάμεων.

Αυτός ο πόλεμος μπορούσε και έπρεπε, κατά τη γνώμη μας, να είχε αποφευχθεί. Δεν απεφεύχθη, ήταν από πολύ νωρίτερα σχεδιασμένος και, στην πορεία, αποκαλύφθηκαν και οι πραγματικοί στόχοι της στρατιωτικής επιλογής.

Κι αυτοί οι στόχοι, περιληπτικά, είναι:

- 1) Η ανάδειξη των ΗΠΑ ως πραγματικά κυρίαρχης στρατιωτικά χώρας στον πλανήτη μας.
- 2) Έλεγχος στην παραγωγή, διάθεση και τιμή του πετρελαίου.
- 3) Συμμετοχή στην ανοικοδόμηση του Κουβέιτ και της περιοχής, που θα δώσει ζωντάνια, τουλάχιστον, στις κατασκευαστικές εταιρίες. Ο ανταγωνισμός εκεί είναι ήδη σκληρότατος και τα συμβόλαια πηγαίνουν κι έρχονται.
- 4) Ο έλεγχος των εξοπλισμών στην περιοχή, έτσι ώστε από την περιοχή αυτή - δεν ξέρουμε ποια περιοχή ακριβώς, δεν μπορούμε να την προσδιορίσουμε, γιατί μπορεί να μην αφορά

το Ισραήλ - τα όπλα μαζικής καταστροφής να αποσυρθούν.

5) Προσπάθεια διαμόρφωσης νέων συσχετισμών δυνάμεων.

Και τώρα, που ήρθε η νίκη η στρατιωτική, τι πρόκειται να γίνει; Αν θέλουμε να είμαστε ρεαλιστές, θα πρέπει να προειδούμε, να προβλέψουμε σημαντικότερη ενίσχυση του Ισραήλ, σε βάρος των Παλαιστινίων, την ανάδειξη μιας μεγάλης Συρίας και, βεβαίως, σημαντικότερη αναβάθμιση της Τουρκίας.

Οι βασικές στρατιωτικά χώρες, στις οποίες θα στηρίξει η Αμερική την παρουσία της στην περιοχή, θα είναι, προς το παρόν τουλάχιστον, η Τουρκία, το Ισραήλ και η Αίγυπτος. Προς το παρόν τουλάχιστον η Αίγυπτος. Υπάρχει, ασφαλώς, και η Τεχεράνη, το Ιράν, αλλά αυτό στέκεται μακριά και είναι απέναντι ουσιαστικά σε όλη αυτή την επιχείρηση.

Οικονομικά, αναμφισβήτητα, η Αμερική θα ακουμπήσει και στη Σαουδική Αραβία και στο Κουβέιτ. Το τι θα συμβεί στο ηττημένο Ιράκ μπορεί να προβλεφθεί, αλλά δεν είναι κατ' ανάγκην μεγάλης σημασίας γεγονός. Ηττήθησαν οι δυνάμεις του Ιράκ. Είναι σαφές αυτό και αυτό θα έχει περαιτέρω συνέπειες, τις οποίες θα παρακολουθήσουμε.

Θα ήθελα να μπορούμε να ευχηθούμε, παρόλο ότι εγώ τουλάχιστον έχω μεγάλες αμφιβολίες εάν μπορούμε να περιμένουμε κάτι τέτοιο, πως δεν θα παραμείνει επιλεκτική η διεθνής νομιμότητα. Νομιμότητα μόνο στην περίπτωση του Κουβέιτ.

Υπάρχει η αραβοϊσραηλινή διένεξη. Τα κατεχόμενα της Λωρίδας της Γάζας και της Δυτικής Οχθης, τα κατεχόμενα στα ύψη του Γκολάν, υπάρχει η παρουσία του Ισραήλ στο Νότιο Λίβανο, μια σειρά από δυσκολότατα προβλήματα, άλυτα μέχρι τώρα.

Και υπάρχει, βέβαια, το μέγα θέμα της Κύπρου, εισβολής και κατοχής. Και θα περίμενε κανείς, όπως τουλάχιστον μας έλεγαν, ότι μετά το τέρμα του πολέμου, όταν δεν θα μπορεί να υπάρξει διασύνδεση αυτών των προσπαθειών για επίλυση των προβλημάτων της Μέσης Ανατολής και του Κυπριακού για μας θα υπάρξει διεθνής διάσκεψη, περιφερειακή διάσκεψη.

Να δούμε. Θα μου επιτρέψετε να αμφιβάλλω, αν και πρέπει να πούμε ότι υπάρχουν οι πιέσεις των Αράβων, εκείνων ακόμη που συνεργάστηκαν στα πλαίσια των πολυεθνικών δυνάμεων με τις ΗΠΑ - και η Σαουδική Αραβία και το Κουβέιτ και η Αίγυπτος - θα προσπαθήσουν να πείσουν τις ΗΠΑ ότι είναι απαραίτητη για την ειρήνη στο μέλλον η οριστική δίκαιη επίλυση των θεμάτων της περιοχής.

Αυτό δεν έχει κριθεί, αλλά σας είπα τις δικές μου αμφιβολίες, γιατί οι νικητές δύσκολα παραδίδουν κυριαρχία. Και μία λύση στο Μεσανατολικό θα σήμαινε ότι οι κατέχοντες θα παραδώσουν, οι νικητές θα παραδώσουν. Δεν είναι στις συνήθειες. Αλλά ως ελπίζουμε και δεν αργεί αυτό.

Θα έπρεπε η κυβέρνηση της Ελλάδας, η οποία μετέσχε σημαντικότερα με τον τρόπο της στις επιχειρήσεις του Κόλπου, να δραστηριοποιηθεί, αντί να περιμένει σαν άβουλος παρατηρητής τις εξελίξεις των πραγμάτων.

Υπάρχει - θα μου πείτε - η επιστολή Μπέικερ, της 31ης Ιανουαρίου και όπως τη διαβάζει κανείς έχει το αίσθημα ευχαριστίας και ευγνωμοσύνης, την οποία προσφέρει σ' έναν δορυφόρο. Το ερώτημα είναι ποιες πράξεις ακολούθησαν τα πραγματικά όμορφα λόγια. Πού είναι, δηλαδή, η ταμπακιέρα.

Κι εδώ, έχουμε να ακολουθούν:

1) Η έκθεση του State Department - δεν χρειάζεται να τη σχολιάσω, την ξέρετε - την οποία δεν ανήρσε το State Department.

- 2) Έχουμε την οριστική τουλάχιστον, όπως φαίνεται σήμερα, ανατροπή του 7 προς 10, που έχει τεράστια σημασία. Ποτέ δεν ετηρήθη στην πράξη.
- 3) Υπάρχει η πρόσφατη δήλωση του Μπόλτον για το Κυπριακό, που το επαναφέρει στη βάση ότι δεν είναι το Κυπριακό περίπτωση ανάλογη με την περίπτωση του Κουβέιτ δεν είναι θέμα εισβολής και κατοχής, στην ουσία. Είναι θέμα δικονομικό, το πολύ να είναι ελληνοτουρκικό.

Αυτές είναι οι απαντήσεις. Αποζημίωση για τις απώλειες, τις οποίες είχε η χώρα μας - και στον τουρισμό, π.χ., αλλά και άλλες δαπάνες - δεν υπάρχει.

Και υπάρχει κάτι, το οποίο για μένα είναι λίγο ανησυχητικό. Είναι ότι προσδιορίζει στην επιστολή του ο κ. Μπέικερ ότι η Ελλάδα θα παίξει κάποιο σημαντικό ρόλο στις εξελίξεις στα Βαλκάνια. Θα ήθελα να αναφέρω κάτι, το οποίο ίσως γνωρίζετε - έχει πιστεύω γραφεί - ότι σημαντικές ναυτικές ελληνικές μονάδες βρίσκονται κοντά στην παραλία της Αλβανίας, ότι έχει γίνει μετακίνηση αρμάτων μάχης προς τα σύνορα.

Και όλα αυτά, βεβαίως, μπορεί να είναι μέτρα προληπτικά, φυσικά μπορεί να είναι αμυντικής φύσης. Εύχομαι να μην είναι τίποτε περισσότερο από αυτά, διότι μία τέτοια εμπλοκή θα έδινε το δικαίωμα να σκεφθούν και να πράξουν ανάλογα και η Τουρκία, αλλά όχι μόνον η Τουρκία.

Και πρέπει, εδώ, να τονίσουμε αυτό που πράγματι, σε όλες τις ευκαιρίες που είχα, τόνιζα στη Βουλή. Δεν πρέπει ποτέ να ξεχνούμε πως ο κύριος εθνικός κίνδυνός μας προέρχεται εξ Ανατολών, από την Τουρκία.

Ο κ. Οζάλ μιλάει με άλλη γλώσσα τώρα από τη γλώσσα που χρησιμοποιούσε τα χρόνια που κυβέρνησε το ΠΑΣΟΚ. Η γλώσσα του είναι τούτη, ότι, αν ασκήσουμε το νόμιμο δικαίωμα το οποίο έχουμε, διεθνώς κατοχυρωμένο, της επέκτασης των χωρικών υδάτων μας, τότε θα καταλάβει νησιά του Αιγαίου. (Λόγος του προς ευρωβουλευτές).

Και, εδώ, διερωτάται κανείς: Δεν λέμε, είναι πολιτική απόφαση, αν θέλουμε να τα επεκτείνουμε ή όχι. Αλλά μπορούμε να παραιτηθούμε από εθνικά κυριαρχικά δικαιώματα, κάτω από την απειλή της κατάληψης των νήσων του Αιγαίου ή νήσων του Αιγαίου; Και είναι δυνατόν να λέγεται από σύμμαχο αυτό, αυτή η απειλή να εκτοξεύεται και, ταυτόχρονα, να μας γράφει ο κ. Μπέικερ ότι έχει επιληφθεί η Αμερική της ασφάλειας της χώρας μας;

Αλλά οι κίνδυνοι δεν είναι μόνο εκεί. Έχουμε ανησυχίες ότι οι τουρκικές δραστηριότητες, οικονομικές κατά κύριο λόγο, προσπαθούν να αλλοιώσουν και την πολιτική της γειτονικής χώρας, της Βουλγαρίας. Υπενθυμίζω ότι στα Βαλκάνια ο βασικός άξονας ειρήνης και ασφάλειας ήτανε Αθήνα - Σόφια. Και θέλω να εύχομαι ότι αυτό δεν πρόκειται να κλονισθεί.

Αλλά, πράγματι, η κυβέρνηση νομίζω είχε ένα χρέος. Να ζητήσει διευκρινίσεις από τις ΗΠΑ, εάν η προστασία της ασφάλειας, η εγγύηση της ασφάλειας της χώρας μας, περιλαμβάνει και εγγύηση σε ό,τι αφορά δυνατές επεκτατικές σκέψεις ή πρωτοβουλίες της Τουρκίας, σε βάρος της χώρας μας. Κάποτε, πρέπει να θέσουμε το ερώτημα, διότι αυτός παραμένει ο κύριος και βασικότερος κίνδυνος.

Πριν κλείσω τις γενικές αυτές παρατηρήσεις για τις διεθνείς εξελίξεις, νομίζω θα πρέπει να σημειώσω, όπως και όλοι μας το κάνουμε - είμαι βέβαιος - πως η Σοβιετική Ένωση κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες, αλλά δεν κατόρθωσε να παίξει σημαντικό ρόλο στην περιοχή της Μέσης Ανατολής, στην περιοχή του Κόλπου. Και πράγματι, μπορεί να πει κανείς ότι ουσιαστικά σήμερα τουλάχιστον έχει μπει στο περιθώριο, σε ό,τι αφορά αυτή την περιοχή.

Αναμφισβήτητο, αυτό αποτελεί και θέμα εσωτερικό της Σοβιετικής Ένωσης και μπορεί να επηρεάσει και τις εκεί εξελίξεις. Πάντως, παραμένει η άλλη όψη του νομίσματος, ότι

υπάρχει προϊούσα ψύχρανση στις σχέσεις ΗΠΑ και Σοβιετικής Ένωσης και ίσως δεν είναι υπερβολικό αυτό που είχα πει στην Κεντρική Επιτροπή ότι αναπτύσσεται σε νηπιακή μορφή ο ψυχρός πόλεμος στην περιοχή του Κόλπου και της Μέσης Ανατολής.

Σε ό,τι αφορά τα εσωτερικά μας, το δάνειο επιτέλους εγκρίθηκε. Και εγκρίθηκε, πράγματι, χωρίς να τεθεί όρος η άρση του βέτο από την Ελλάδα για το 4ο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο, αν και αυτό προτάθηκε από την αγγλική τουλάχιστον αντιπροσωπεία. Έχω την εντύπωση ότι, στα πλαίσια μιας παρατηρούμενης κινητικότητας, όπως τη λέμε, στο Κυπριακό, δεν αποκλείεται η ελληνική κυβέρνηση να το άρει, έχοντας βασικά συμφωνήσει ότι είναι χρήσιμο για την Ευρώπη να συνδεθεί στενότερα με την Τουρκία.

Σε ό,τι αφορά τις προοπτικές του Κυπριακού, εφόσον το θέμα δεν τίθεται ως θέμα κατοχής και εισβολής, δεν μπορούμε να αναμένουμε λύση δίκαιη και μόνιμη. Και φοβόμαστε ότι όλες οι ενέργειες, οι οποίες ξεκινούν σήμερα, μπορεί να αποσκοπούν στο να κλείσουν το θέμα, κατά τρόπο απαράδεκτο για τα συμφέροντα του κυπριακού λαού και τα γενικότερα εθνικά συμφέροντα της χώρας μας.

Το δάνειο εγκρίθηκε και, όπως είχαμε πει και στη Βουλή, ουσιαστικά απαιτεί η χρήση του νέου προϋπολογισμού. Δεν πρόκειται να εμφανιστεί, βέβαια, ως νέος προϋπολογισμός, αλλά θα υπάρξουν σχέδια νόμου, αναμφισβήτητα, φορολογικά και άλλα, τα οποία θα δώσουν την εικόνα που επιβάλλουν οι όροι του δανείου.

Και κάτι άλλο: οι όροι του δανείου καθιστούν σαφές ότι είμαστε πια υπό κηδεμονία και τα περιθώρια ελληνικής οικονομικής πολιτικής στένεψαν σημαντικότερα. Προσθέτω, όμως, και κάτι άλλο: ότι οι αριθμητικοί στόχοι είναι μάλλον ανέφικτοι. Θα έλεγα ανέφικτοι, χωρίς το "μάλλον".

Και επομένως δεν μπορεί κανείς να έχει αισιοδοξία για την πορεία της οικονομίας, για την οποία μπορούμε να προβλέψουμε δυστυχώς μεγαλύτερη ύφεση, προϊούσα μάλλον ύφεση, ανεργία, γενικότερα καθοδική πορεία της οικονομίας. Και βέβαια, τα "σπασμένα", το λογαριασμό, τον πληρώνουν οι εργαζόμενοι, οι μισθωτοί, θα αρχίσουν και οι αγρότες - έχουν ήδη αρχίσει - οι μικρομεσαίοι.

Με την ύφεση αυξάνεται πιο έντονα η κοινωνική αδικία, όποια οικονομία κι αν εξετάσουμε. Και δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι οι επιπτώσεις στο κοινωνικό σύνολο, στο κλίμα του λαού μας, θα είναι πάρα πολύ αρνητικές.

Πρόσφατα, δύο θέματα είδαν το φως της δημοσιότητας, κάθε μέρα και ένας καινούργιος αιφνιδιασμός βέβαια. Το οριστικό πλήγμα κατά του Εθνικού Συστήματος Υγείας πλησιάζει. Μια μεγάλη κατάκτηση του ελληνικού λαού που ανατρέπεται.

Και ύστερα, η ιδιωτικοποίηση της ΕΑΣ. Κανείς δεν λέει ότι πρέπει να απαγορευθεί και να αποκλεισθεί η ιδιωτικοποίηση σε ορισμένους τομείς. Αλλά οι συγκοινωνίες είναι η κατεξοχήν περίπτωση, το παράδειγμα του οικονομικού βιβλίου του πρώτου έτους σπουδών. Είναι η χαρακτηριστική δραστηριότητα, η οποία πρέπει να είναι κοινωνικοποιημένη. Διότι το όφελος της συγκοινωνίας είναι διάσπαρτο και διάχυτο στους παραγωγούς, στους εμπόρους, στους διαβιούντες.

Και είναι φυσικό ότι το εισιτήριο, που είναι το κόστος των μετακινουμένων, συχνά - δεν είναι παράλογο - δεν μπορεί να καλύψει τις δαπάνες, οι οποίες όμως έχουν τεράστιο οικονομικό όφελος. Είναι η περίπτωση που η κοινωνικοποίηση ενδείκνυται και δεν πρέπει να τρομάζει κανείς εάν εδώ υπάρχουν ελλείμματα.

Τα ελλείμματα δεν είναι παντού και πάντοτε καταδικαστέα. Ας το καταλάβουμε κι αυτό. Μην μπορούμε στην ψυχολογία έλλειμμα, άρα μακριά. Εδώ, μετά τη μεγάλη κρίση στην Αμερική του '29-'30, που τράβηξε μέχρι το '36-'37 περίπου, στη μεγάλη αυτή κρίση τότε θεμελιώθηκε η θεωρία του Κένζ στην πράξη, που έλεγε ελλείμματα - ελλείμματα - ελλείμματα,

για να προχωρήσει η οικονομία και να αναπτυχθεί. Μην πάμε στο άλλο άκρο, τώρα που φυσάει ο άνεμος των συντηρητικών και των νεοφιλελευθέρων.

Και πρέπει να πει κανείς ότι είναι παράδοξο ότι, ενώ μιλάνε τόσο καιρό τώρα - θα κλείσουν χρόνο ως κυβέρνηση - για ιδιωτικοποιήσεις, δεν υπάρχει ένα ενδιαφέρον παράδειγμα ιδιωτικοποίησης. Λέμε και προβλέπουμε ότι θα προχωρήσουν σε ξεπουλήματα. Ξέρουμε, έχουν ανακοινώσει και "Ολυμπιακή" και άλλα.

Αλλά γεγονός είναι ότι μέχρι τώρα η δημοσιονομική τους πολιτική στηρίζεται στην ανατίμηση των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα και την έμμεση φορολογία. Πολύ λίγο την άμεση φορολογία. Επομένως, δεν βρίσκονται καν στη γραμμή, την οποία χάραξαν με τις προγραμματικές τους δηλώσεις.

Αλλά, πέραν από την οικονομία, υπάρχει ένα τεράστιο θέμα δημοκρατίας στη χώρα μας, δημοκρατικών θεσμών. Και δεν αναφέρομαι μονάχα στον αντιπροπομοκρατικό νόμο, όπως τον λένε ή τον αντικαπεργιακό νόμο ή άλλες διατάξεις περιοριστικές της ελευθερίας.

Αναφέρομαι στο όλο κλίμα, που είναι κλίμα αλλαγής βασικά καθεστώτος και όχι κυβέρνησης. Οι διώξεις συνεχίζονται σε τεράστια κλίμακα και παίρνουν πολλές μορφές. Η μορφή των μεταθέσεων είναι η πιο εύκολη και η πιο συμπαθής στην κυβέρνηση αυτή.

Πράγματι, το θέμα της δημοκρατίας, των δημοκρατικών θεσμών, παίρνει σήμερα την ίδια σημασία σχεδόν που έχουν τα εθνικά μας θέματα και η εθνική μας στρατηγική. Είναι οι δύο μεγάλοι πόλοι, που πρέπει να συγκεντρώσουν την προσοχή μας και τους αγώνες μας, πέραν από την οικονομία φυσικά.

Και είναι σαφές ότι αυτή η κυβέρνηση πλέον είναι χαρακτηρισμένη ως κυβέρνηση της παρακμής, της συναλλαγής, του παρασκήνιου. Σπάνια στη χώρα μας είχαμε τέτοια φαινόμενα παρακμής και παρασκήνιου. Και αυτό ακριβώς περνά σε μας την ευθύνη να αναλάβουμε έναν πραγματικά δυναμικό αγώνα σ' όλη τη χώρα, δίπλα στο λαό και τα προβλήματά του, με στόχο και απαίτηση να μιλήσει ο κυρίαρχος λαός το '91, να έχουμε εκλογές για τη λύτρωση του τόπου.

Μπαίνω στο τρίτο και τελευταίο θέμα, που αφορά εμάς. Σπάνια είχα μεγαλύτερη δυσκολία να λύσω προβλήματα από αυτή τη φορά. Εκφράστηκαν τόσες απόψεις - και πρέπει να πω με καλά επιχειρήματα - ώστε πολλές φορές και εγώ και εκείνοι με τους οποίους συνομήλησα (Προεδρείο, Εκτελεστικό Γραφείο) να μην είμαστε σε θέση να καταλήξουμε σε κάτι οριστικό και συγκεκριμένο.

Ομως, πρέπει να έχουμε κάτι συγκεκριμένο, εδώ και τώρα. Δεν μπορούμε να ζήσουμε με αναβολές. Ήδη, χρησιμοποιήσαμε τρεις παραγωγικές συνεδριάσεις της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, γύρω από τα θέματά μας.

Υπάρχουν δύο θέματα, στα οποία δεν θα αναφερθώ διά μακρών. Το ένα έχει σχέση με την τεχνική υποδομή της λειτουργίας μας, που είναι κλειδί. Πράγματι, πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα συνεδριάσεων του Προεδρείου, του Συντονιστικού Οργάνου, των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων και βέβαια εξυπηρέτηση των αναγκών των βουλευτών. Έχουμε πολύ λίγο χώρο, πολλά προβλήματα, αλλά έχουν παρθεί μερικές αποφάσεις, οι οποίες θα υλοποιηθούν και οι οποίες θα οδηγήσουν σε σημαντικότερη ελπίζω βελτίωση.

Το άλλο μεγάλο θέμα έχει σχέση με μας, με τον καθένα μας. Κανένα καταστατικό, κανέναν Κανονισμό Λειτουργίας δεν πρόκειται να φέρει αποτελέσματα, εάν δεν υπάρξει η εσωτερική απόφαση του καθένα μας να παίξει ζωντανό και ισχυρό ρόλο στη δουλειά αυτού του Κοινοβουλίου. Πρέπει να δοθούν οι ευκαιρίες σε όλους, να συμφωνώ. Αλλά πρέπει ο καθένας μας και να το θέλει.

Πρέπει να είμαστε όλοι ενεργοί στο Κοινοβούλιο - παρόλον ότι εγώ, ομολογώ, δεν

έχω κάνει χρήση του δικαιώματος και του χρέους μου να έρχομαι συχνά στη Βουλή, ελπίζω να το κάνω αυτή την περίοδο μαζί με σας, ξεκινώντας απ' αυτή την περίοδο - πάντως αυτά δεν είναι θέματα Κανονισμού, είναι θέματα απόφασης. Και αυτά τονίστηκαν ευτυχώς κατά τη διάρκεια των τριών συνεδριάσεων που είχαμε.

Και τώρα προχωρώ στις αποφάσεις, αν θέλετε. Θα τις παραδώσω στο Προεδρείο για να γίνουν αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας και να διαμορφωθεί ένας οριστικός Κανονισμός, που να έρθει στην Ομάδα για ψήφιση. Αλλά πρέπει να ξεκινήσουμε. Και είχα τη δυνατότητα, όπως το 'βλεπα, γιατί ήταν μοιρασμένες οι σκέψεις, ή να το πάω πολύ συντηρητικά ή να προχωρήσω σε ποιο ριζικές αλλαγές. Και επέλεξα το δεύτερο.

Το πρώτο σημείο αφορά το Συντονιστικό Όργανο. Αυτό που ο Τζουμάκας ονομάζει "το πολιτικό όργανο". Υπάρχουν πολλές εκδοχές. Τη μία εκδοχή, την οποία επέλεξα και νομίζω θα λειτουργήσει, είναι ο Γραμματέας και ο Αναπληρωτής Γραμματέας του Προεδρείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, είναι οι τρεις κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι, είναι ο Γραμματέας της Κ.Ε. του Κινήματος, για λόγους πολλούς, τους οποίους θα δείτε παρακάτω και, τέταρτον, είναι ο ΔΥΚΟ.

Σε ό,τι αφορά τη λειτουργία, το Συντονιστικό Όργανο:

- 1) Συνεδριάζει υποχρεωτικά μια φορά την εβδομάδα, κάθε Δευτέρα, για τον προγραμματισμό των εργασιών της εβδομάδας στο νομοθετικό έργο, τον κοινοβουλευτικό έλεγχο και τις εργασίες στις Διαικείς Επιτροπές. Επίσης, για θέματα που ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ή το Προεδρείο κρίνουν ότι πρέπει να συζητηθούν στο όργανο.

Στο όργανο πρέπει να ορίζεται και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ανάμεσα στους τρεις, που θα έχει την ευθύνη για συγκεκριμένο νομοσχέδιο, το οποίο θα παρακολουθήσει από την αρχή, από την κατάθεσή του μέχρι της συζήτησής του.

- 2) Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος είναι παρών από την έναρξη των εργασιών της Ολομέλειας ή της Διαικούς Επιτροπής μέχρι το τέλος. Σε περίπτωση κωλύματος, θα πρέπει έγκαιρα να ειδοποιηθεί άλλος κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, ώστε η παρουσία κοινοβουλευτικού εκπροσώπου να είναι εξασφαλισμένη. Ο πρώτος κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος έχει τη διοικητική ευθύνη για θέματα που αφορούν τη λειτουργία της κοινοβουλευτικής ομάδας και τις επαφές με το Προεδρείο της Βουλής.
- 3) Καταργείται ο θεσμός των υπεύθυνων Τομέων. Τα μέλη μας σε κάθε Διαική Κοινοβουλευτική Επιτροπή εκλέγουν υπεύθυνο για τη Διαική Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Οι 6 υπεύθυνοι αναλαμβάνουν τα καθήκοντα που μέχρι τώρα είχαν οι υπεύθυνοι Τομέων. Μετά την αλλαγή αυτή, όταν γίνει, πρέπει ακολούθως οι Κοινοβουλευτικοί Τομείς Εργασίας, οι ΚΤΕ, να προχωρήσουν σε αρχαιρεσίες για την ανάδειξη Γραμματέων και εισηγητών.
- 4) Η Κοινοβουλευτική Ομάδα συνέρχεται μια φορά το μήνα. Στις συνεδριάσεις αυτές, εκτός των άλλων, θα διαμορφώνεται και η πολιτική του Κινήματος στη Βουλή.

Ο Πρόεδρος, σε συνεργασία με το Προεδρείο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, θα αποφασίζει αν συντρέχει λόγος σύγκλησης σε κοινή συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και της Κεντρικής Επιτροπής. Μπορεί να υπάρξουν ενδιαφέροντα πολιτικά θέματα, διαφορετικές απόψεις, θα έχουμε την ευκαιρία εκεί να κάνουμε μια συζήτηση. Δεν είναι όργανο τυπικό, που παίρνει αποφάσεις, είναι όργανο διαλόγου. Υπάρχει το Εθνικό Συμβούλιο, που μπορεί να πάρει αποφάσεις, αλλά αυτό είναι ένα διευρημένο όργανο, χρήση του οποίου βεβαίως θα κάνουμε.

Πριν από τη σύγκληση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, το Προεδρείο θα υποβάλλει στον Πρόεδρο πρόταση ημερήσιας διάταξης θεμάτων.

- 5) Το πέμπτο αφορά την παρουσία των βουλευτών στη Βουλή. Κι εδώ, δεν μπορώ να πω τίποτε άλλο παρά ένα πράγμα: ότι πρέπει να είναι όλοι οι βουλευτές παρόντες και, σε περίπτωση κωλύματος είναι υποχρεωμένοι να ενημερώνουν το Γραμματέα ή τον Αναπληρωτή Γραμματέα του Προεδρείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.
- 6) Ο Γραμματέας της Κ.Ε. του Κινήματος πρέπει να συνεργάζεται με το Προεδρείο για τις αποστολές των βουλευτών σε κάθε κοιματική αποστολή, εσωτερικού - εξωτερικού.
- 7) Το Προεδρείο έχει την ευθύνη για τη διαμόρφωση των ΚΤΕ, των Διαρκών Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, των επιτροπών των βουλευτών για το εξωτερικό, των εξεταστικών και των διακομματικών επιτροπών και για τις έκτακτες αποστολές βουλευτών στο εξωτερικό.
- 8) Η σύγκληση των ΚΤΕ γίνεται από το Γραμματέα του ΚΤΕ με ενημέρωση του υπεύθυνου της Διάρκους Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.
- 9) Και, τέλος - πιστεύω να συμφωνείτε - ανάκληση όλων των επερωτήσεων και επανακατάθεση των σημαντικότερων.

Αυτές ήταν οι ριζοσπαστικές αλλαγές στις οποίες κατέληξα, ύστερα από πολλή προσπάθεια και πολλή προσοχή στα μηνύματα που μου στείλατε. Εύχομαι να λειτουργήσουμε πιο αποτελεσματικά.